

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра філософії та культурології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
та освітньої діяльності
/ проф. Тетяна ФЕДІРЧИК/
“ 28 ” вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Філософія

Обов'язкова

Освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування
Спеціальність	D1 Облік і оподаткування
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Факультет	економічний
Мова навчання	українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування».

Розробник: Григорків-Коротчук Ірина Романівна, асистент кафедри філософії та культурології, к. філос.н.

Викладач: Григорків-Коротчук Ірина Романівна, асистент кафедри філософії та культурології, к. філос.н.

Погоджено з гарантом ОП

Ірина НИКИФОРАК

Погоджено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від 22 серпня 2025 року.

Голова методичної ради факультету

Ірина НИКИФОРАК

Затверджено на засіданні кафедри філософії та культурології

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 року

Завідувачка кафедри філософії та культурології

Ольга РУПТАШ

Схвалено

науково-методичною радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 року

Голова науково-методичної ради ЧНУ

Тетяна ФЕДІРЧИК

Мета навчальної дисципліни. Курс «Філософія» спрямований на вивчення сучасної світоглядно-методологічної парадигми. Запропонована програма створена на основі найновіших досягнень сучасної філософії і відображає різноманіття концептуальних підходів. Вона враховує досягнення класичної та неklasичної науки. Навчальна дисципліна є обов'язковою у системі вищої освіти, враховуючи зростаючий попит на оволодіння навичками критичного мислення, вміння оцінювати ситуації і приймати виважені рішення.

Філософія – невід'ємна складова загальнокультурної спадщини людства та університетської освіти. Вона є системою знань про граничні взаємовідношення між світом та людиною на всіх рівнях буття. Її вивчення студентами має два аспекти, з одного боку, допомагає їм формувати власний світогляд на засадах загальнолюдських цінностей, а з іншого боку філософія сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців. Головною метою даного курсу є творче засвоєння основ філософії та окреслення головних антропологічних проблем.

Вивчення курсу «Філософія» здійснюється протягом одного семестру. Навчальний процес з включає до свого складу: лекційні заняття; самостійну роботу студентів; індивідуальні та групові консультації; певний вид контролю знань, умінь і навичок студентів; додаткові види роботи студентів: ведення словника філософських понять і категорій; здійснення науково-пошукової роботи, написання твору-роздуму на світоглядні теми, обов'язкове прочитання першоджерел та здійснення їх критичного аналізу, проходження тестів; виконання додаткового практичного завдання; іспит.

Мета викладання дисципліни: розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, глибин людського життя; формування філософської культури мислення, пізнання світу та самого себе, навичок системного застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти. Важливо показати студентам, що сучасна філософія – цікава, актуальна, різностороння, у ній немає заборонених тем, вітається креативний підхід.

Основним завданнями такі: формування гуманістичного потенціалу особистості, її високої духовності та загальної культури; розвиток критичного і логічного мислення, здатності самостійно аналізувати складні явища суспільного життя; закріплення навичок аналітичного і абстрактного мислення, розвиток вміння висловлювати та аргументувати власні думки, міркувати послідовно та неупереджено, вести діалог і полеміку; світоглядна підготовка, яка передбачає не лише передачу знань, але й формування філософського світосприйняття, гуманістичних ціннісних настанов та орієнтацій, ідеалів добра та справедливості, а також національної самосвідомості; вміння свідомо використовувати наукову методологію в розв'язанні завдань правознавства і професійної практики.

Пререквізити. «Філософія», як навчальна дисципліна, в силу своєї специфіки перегукується з курсом «Актуальні питання історії та культури

України», а також з психологією, логікою, основами наукових досліджень, етикою, культурологією, критичним мисленням, правознавством.

Результати навчання:

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти за спеціальністю «Облік і оподаткування» вивчення дисципліни сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми в процесі навчання або під час професійної діяльності у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування діяльності, що передбачає характеризується комплексністю й невизначеністю умов

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Програмні результати навчання:

ПРН 15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

Опис навчальної дисципліни *Загальна інформація*

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин				Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	семінарські	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	4	120	30	30	60		іспит
Заочна	1	2	4	120	6	4	110		іспит

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усьог о	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1: Свідомість, знання, інформація як предмет філософського аналізу									
Тема 1. Предмет філософії	11	2	4		5	12	1			11
Тема 2. Знання як філософська проблема	11	4	2		5	12	1			11
Тема 3. Філософія свідомості	13	4	4		5	12	1			11
Тема 4. Довіра до інформації із зовнішніх джерел	13	4	4		5	12		1		11
Тема 5. Українська філософська думка	12		2		10	12		1		11
Разом за ЗМ1	60	14	16		30	60	3	2		55
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Свобода волі, мораль, закон та їх філософське осмислення									
Тема 6. Свобода і відповідальність	13	4	4		5	12		1		11
Тема 7. Мораль, моральність, нормативність	13	4	4		5	12		1		11
Тема 8. Законність і справедливість	14	2	2		10	12	1			11
Тема 9. Постмодернізм	11	4	2		5	12	1			11
Тема 10. Глобалізація	9	2	2		5	12	1			11

Разом за ЗМ 2	60	16	14		30	60	3	2		55
Усього годин	120	30	30		60	120	6	4		110

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Предмет філософії 1. Філософія як духовний спосіб освоєння світу. 2. Предмет і розділи філософії. 3. Історичні етапи розвитку філософії
2	Тема 2. Знання як філософська проблема 1. Поліваріантність підходів до проблеми <i>знання</i> . 2. Проблема істини в філософії та науковому пізнанні. Знання і віра. 3. Типи і види знання. Наукове знання.
3	Тема 3. Філософія свідомості 1. Поняття і сутність свідомості. Функції свідомості. 2. Структура свідомості. Самосвідомість. 3. Свідомість і мова. 4. Мисленнєві експерименти 5. Проблема штучного інтелекту.
4	Тема 4. Довіра до інформації із зовнішніх джерел 1. Поняття інформації. Види та властивості інформації. 2. Постправа як феномен інформаційної доби. 3. Правильне мислення та логічні пастки
6	Тема 6. Свобода і відповідальність 1. Свобода як метафізична і практична проблема. Види свободи. 2. Філософські концепції свободи. 3. Види і межі відповідальності.
7	Тема 7. Мораль, моральність, нормативність 1. Філософські засади обґрунтування моралі 2. Основні теорії та принципи моралі 3. Сучасні виміри та виклики моралі
8	Тема 8. Законність і справедливість 1. Поняття обов'язку та закону. 2. Справедливість як етична і правова категорія. 3. Принцип рівних можливостей і гендерні проблеми
9	Тема 9. Постмодернізм. 1. Особливості філософії епохи постмодерну. 2. Постмодернізм як культурно-мистецький напрям 3. Основні категорії філософії постмодернізму
10	Тема 10. Глобалізація. 1. Галактика Гутенберга – нові риси глобального мислення 2. Глобалізація: позитивні й негативні аспекти 3. Ідеологія глобалізму та антиглобалізму 4. Діяльність Римського клубу 5. Дослідження майбутнього

Тематика семінарських занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми з основними питаннями
1	Предмет філософії. 1. Функції та завдання філософії. 2. Передумови виникнення філософії. 3. Етноментальні характеристики філософії. 3. Філософія, мистецтво та наука: точки дотику й відмінності.
2	Філософське осмислення знання. 1. Що є знання: основні категорії, підходи, проблеми 2. Природа суб'єкта й об'єкта пізнання в епістемології 3. Проблема знання у «міфі про печеру» Платона
3	Проблема свідомості у філософії 1. Свідомість як наукова проблема а. Біхевіоризм б. Гештальт с. Містеріанізм д. Натуралізм е. Психоаналіз ф. Феноменологія 2. Свідомість як релігійна проблема 3. Витоки психофізичної проблеми у філософії 4. Види інтелекту. Штучний інтелект vs свідомість
4	Філософське осмислення інформації 2. Інфосфера: види, підходи, функції. 3. Типи і методи пропаганди і маніпуляції (навести приклади) 4. Форми, види і методи ведення інформаційних війн 5. Логічні пастки мислення. Методи доведення та аргументації
5	Українська філософська думка. 1. Особливості української філософської думки. 2. «Філософія серця» Г.Сковороди та кордоцентризм П.Юркевича. 3. Українська національна ідея 4. Сучасна філософія в Україні
6	Свобода і відповідальність. 1. Проблеми свободи і свободи волі (історико-філософська ретроспектива). 2. Детермінізм, індетермінізм, компатибілізм і лібертаріанізм як визначальні засади вирішення проблеми свободи волі. 3. Форми і види відповідальності. 4. Проблема свободи і відповідальності в екзистенціалізмі 5. Свобода волі крізь призму релігійності.
7	Мораль і нормативність. 1. Історичні витоки формування моралі. 2. Нормативна етика: • Гедонізм • Епікуреїзм • Утилітаризм • Кантіанство (категоричний імператив) • Ніцшеанство • Прагматизм

	<ul style="list-style-type: none"> • Універсалізм • Евдемонізм • Альтруїзм 3. Мораль і право
8	Закон і справедливість. 1. Закон та обов'язок. 2. Поняття справедливості: моральний і правовий захист. 3. Держава і політика, влада і самоврядування. 4. Гендерні стереотипи 5. Філософські риси <i>постмодерну</i>
9	Філософія культури 1. Поняття культури та її вихідні ознаки. Світова культура та національні культури. 2. Поняття та ознаки цивілізації. Суперечливий характер взаємодії культури та цивілізації (О.Шпенглер) 3. Антикультура, контркультура, субкультура, масова культура 1. 4. Постмодернізм як світоглядно-мистецький напрям ХХ-ХХІ ст.
10	Глобалізація та футурологія 1. Ідеологія глобалізму 2. Римський клуб та формування нового світогляду 3. Оптимістичні футурологічні концепції. Песимістичні футурологічні концепції «Кінець історії» (Ф.Фукуяма) чи «Зіткнення цивілізацій» (С.Гантінгтон)

Самостійна робота студента

№ з/п	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Філософія та критичне мислення.	6
2	Проблема істини й омани.	6
3	Філософія свідомості.	6
4	Постправа як феномен інформаційної доби.	6
5	Філософія, що розправила крила	6
6	Свобода як право і обов'язок.	6
7	Засади обґрунтування моралі (релігія, традиції, раціональність).	6
8	Справедливість і рівність: основні підходи та реалізація.	6
9	Філософія як культура розуму.	6
10	Філософія економіки як галузь соціального знання.	6

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо);
- наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали тощо);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, законодавчо-нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- інтерактивні технології (робота в малих групах, розігрування ситуацій, мозковий штурм, проблемно-пошуковий метод, ситуаційний аналіз, круглий стіл, моделювання життєвих ситуацій, ток-шоу тощо)
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;

- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерії підсумкового оцінювання. Підсумковий контроль – семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях та самостійній роботі.

Оцінка за курс складається із суми кількості балів за іспит (40 балів) та поточних семестрових семінарських і самостійних завдань (60 балів).

Рівень, шкала ECTS, оцінка	Теоретична підготовка
високий /A/90-100 балів відмінно	Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень учення, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання, мислення відзначається креативністю та гнучкістю. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, значний рівень узагальненості знань. Уміє різносторонньо комунікувати.
Вище середнього / B /80-89 балів добре	Студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття, принципи та пов'язати їх з реальними явищами і процесами, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Має достатній рівень узагальненості знань, уміє аналізувати деякі особливості з предметної області. Визначає цінності суспільства і відкритий до нового знання.
Середній /C/ 70-79 балів добре	Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Орієнтується у наукових працях проте допускає незначні неточності в їх інтерпретації. Здатен сформулювати проблему і одну робочу гіпотезу. Підтримує діалог, однак не проявляє ініціативи його розпочати.
Достатній / D / 60-69 балів задовільно	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, може сформулювати з допомогою викладача основні положення вчення (аксіоми, визначення, принципи); допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може. Стереотипно мислить.
Задовільний /E/ 50-59 балів задовільно	Студент відтворює прочитану інформацію, не виділяючи взаємозв'язок між основними поняттями. Має труднощі у поясненні понять, зі сторонньою допомогою робить висновки, не здатен до критичного мислення та аналізу.
Початковий, FX,F, 0-49, незадовільно	Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення учення. Зовсім не спирається на вивчений матеріал, не здатен до самостійної роботи і не робить висновки.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Засоби оцінювання

Засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання:

- **для поточного контролю:** заслуховування доповідей та повідомлень на семінарських заняттях, термінологічні диктанти, тести, аналіз різних видів повідомлень (наукової статті, доповіді, виступу у ЗМІ тощо), студентські презентації та виступи на наукових заходах, письмові роботи.
- **для контролю самостійної роботи:** тестування, анотації опрацьованих першоджерел, підготовка есе (проекту), підбір відео, аудіо та текстового матеріалу за визначеною темою.
- **для підсумкового контролю:** екзамен.

У курсі «Філософія» передбачаються роботи, які є обов'язковими для виконання та ті, що виконуються за бажанням студента. Обов'язкові завдання передбачають можливість набрати певну кількість балів якої вистачить на достатній рівень. Для того щоб досягти більш високого рівня, виникає необхідність виконувати і необов'язкові види робіт. Перелік видів робіт та передбачена за їх виконання кількість балів наводяться у таблиці

Форми поточного контролю та кількість балів за їх виконання

№	Контрольні заходи	Обов'язкові або	Максимальна
---	-------------------	-----------------	-------------

п/з		заохочувальні	кількість балів за контрольний захід
1	Перевірка знань отриманих на лекції	Обов'язково	2
2	Робота на практичних заняттях	Обов'язково	4
3	Тематичне тестування	Обов'язково	3
4	Виконання домашніх завдань: відповіді на проблемно-пошукові питання	За бажанням	2
5	Написання есе (1-2 сторінки)	За бажанням	2
6	Підготовка 5-хвилинної презентації та виступ в аудиторії	За бажанням, при взаємодії з викладачем	5
7	Портфоліо	За бажанням	10
8	Підготовка тез до наукової конференції (за філософською проблематикою)	За бажанням, при взаємодії з викладачем	10

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів за екзамен	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1 (30 балів)					Змістовий модуль 2 (30 балів)						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	8	7	5	7	7	6	5	5	40	100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів:

1. Визначте місце філософії як духовного способу освоєння світу.
2. Назвіть предмет та визначте функції філософії.
3. Окресліть ключові ознаки міфу як історично першого типу світогляду.
4. Проаналізуйте основні риси релігії як типу світогляду.

5. Проаналізуйте основні розділи філософії.
6. Опишіть взаємозв'язки і взаємовпливи філософії та науки, мистецтва, релігії.
7. Охарактеризуйте види і форми знання.
8. Порівняйте аргументи і методи раціоналізму й емпіризму.
9. Проаналізуйте основні концепції *істини*.
10. Охарактеризуйте проблему знання в «міфі про печеру» Платона.
11. Розкрийте зміст вчення Ф.Бекона про *примари розуму*.
12. Розкрийте зміст основних законів логіки. Поясніть, чому вони є основою критичного мислення.
13. Визначте проблемні аспекти у філософському розумінні *свідомості*.
14. Розкрийте сутність «китайської кімнати» і «тесту Тьюрінга».
15. Порівняйте напрями, які досліджують свідомість.
16. Розкрийте сутність і проблеми співвідношення «штучний інтелект-свідомість».
17. Охарактеризуйте поняття *інформації*. Виділіть основні її види.
18. Розкрийте проблему: засоби масової інформації та методи маніпулювання людською свідомістю.
19. Визначте значення терміну *постправа*. У чому його слабкі та сильні сторони?
20. Назвіть основні форми і методи ведення інформаційних війн.
21. Розкрийте особливості української філософської думки.
22. Дайте порівняльний аналіз *філософії серця* Г.Сковороди і П.Юркевича.
23. Охарактеризуйте філософію української національної ідеї, визначте основних її представників.
24. Охарактеризуйте багатозначність понять «свобода» в філософії. Розкрийте основні його аспекти.
25. Аргументуйте учення про свободу та *напередвизначення*.
26. Висвітліть проблему свободи та відповідальності у філософії екзистенціалізму.
27. Здійсніть аналіз понять позитивної та негативної свободи.
28. Розкрийте сутність співвідношення понять «детермінізм» та «індетермінізм» у вченні про свободу.
29. Розкрийте сутність співвідношення понять «фаталізм» та «волютаризм» у вченні про свободу.
30. Розкрийте зміст поняття відповідальність. Вкажіть основні його види.
31. Охарактеризуйте філософські засади поняття *моралі*.
32. Розкрийте значення *категоричного та гіпотетичного моральних імперативів* у філософії І.Канта. Опишіть кореляцію моралі та релігії.
33. Розкрийте переваги та недоліки концепції *емотивізму* у вченні про мораль.
34. Розкрийте сутність категорії *морального релятивізму*.
35. Назвіть та прокоментуйте підстави для твердження: «Мораль – об'єктивна».
36. Порівняйте напрями, які досліджують мораль. Визначте поняття *економічна етика*.

37. Проаналізуйте взаємозалежність між поняттями *обов'язку, закону і справедливості* з погляду теорії і практики.
38. Розкрийте сутність понять «політика», «влада» і «самоврядування». Визначте їх взаємозв'язок у житті суспільства.
39. Проаналізуйте філософські підходи до формулювання й обґрунтування *принципу рівних можливостей*.
40. Назвіть види *справедливості* та проаналізуйте підходи до розуміння цього явища.
41. Окресліть значення *гендерних стереотипів* та їх вплив на політико-економічне й культурно-релігійне життя країни.
42. Висвітліть філософські риси *постмодерну*.
43. Назвіть основні категорії філософії постмодернізму як світоглядно-мистецького напрямку.
44. Проаналізуйте *лінгвістичну теорію відносності* (гіпотеза Сепіра-Уорфа).
45. Опишіть базові ознаки *культури та цивілізації*.
46. Окресліть ідеологію *глобалізму*, назвіть основних представників.
47. Проаналізуйте діяльність *Римського Клубу*. Визначте його значення.
48. Окресліть значення і методи дослідження *футурології*.
49. Дайте філософський аналіз праці Платона «Крітон».
50. Висвітліть основні ідеї у праці Платона «Держава» (уривок, міф про печеру)
51. Проаналізуйте працю Г.Гегеля «Хто мислить абстрактно?»
52. Висвітліть основні поняття Ж.-П.Сартра у праці «Екзистенціалізм – це гуманізм».
53. Проаналізуйте працю Белла Д. «Настання постіндустріального суспільства».
54. Дайте філософський аналіз праці А.Камю «Міф про Сізіфа».
55. Дайте філософський аналіз праці З.Фройда «Основні категорії психоаналізу».
56. Дайте філософський аналіз праці Г.Сковороди «Розмова п'яти подорожних про істинне щастя в житті».
57. Висвітліть основні ідеї у праці Ф.Ніцше «По той бік добра і зла. Генеалогія моралі. (Трактат перший. "ДОБРО І ЗЛО". "ХОРОШЕ І ДУРНЕ")».
58. Проаналізуйте працю А.Печчеї «Людські якості».
59. Проаналізуйте працю Ф.Фукуями «Довіра: Соціальні добродії і шлях до розквіту».
60. Дайте філософський аналіз праці А.Швейцера «Культура і етика».

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти (тренінгів, семінарів, стажувань) в університеті відбувається на підставі заяви студента та сертифіката про проходження відповідного курсу. Рішення приймає декан факультету після перевірки відповідності назви дисципліни, обсягу годин (кредитів ЄКТС), форм контролю та програмних результатів навчання в сертифікаті та навчальному плані.

У процесі визнання Університетом результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

Університет впроваджує процедури забезпечення якості визнання результатів неформального та інформального навчання як складові системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Більш детальна інформація подана у пункті «Порядок та процедури визнання результатів неформальної освіти» положення «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, у системі формальної освіти)», яке доступне на офіційному веб-сайті ЧНУ за лінком: <https://sofc.chnu.edu.ua/media/dmyf0clq/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>

Рекомендована література

1. Андрущенко В., Г.Волинка, Н. Мозгова та ін. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: навч. посіб. К.: Каравела, 2016. 368 с.
2. Батлер-Боудон Т. 50 видатних творів. Політика. / Пер з англ. К.: Вид.група КМ-БУКС, 2022. – 544 с.
3. Батлер-Боудон Т. 50 видатних творів. Філософія. / Пер з англ. – К.: Вид.група КМ-БУКС, 2019. – 456 с.
4. Відповідальність у праві: філософія, історія, теорія: монографія / за заг.ред. І. Безклубого. К.: Грамота, 2014.
5. Ворбертон Н. Коротка історія філософії. К.: Наш формат, 2023. 224 с.
6. Паттон М, Кеннон К. Філософія., 2017. К: РІДНА МОВА. 176 с.
7. Філософія: методичні рекомендації до семінарських занять для ЗВО / укл.: І.Р.Григорків-Коротчук. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2023.
8. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Ужгород: «Говерла», 2021. 440 с.
9. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення) / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. – 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2012. 621 с.
10. Шепетяк О., Шепетяк О. Філософія: Підручник. Львів: Місіонер, 2020. 784 с.

Першоджерела

1. Гегель Г.В.-Ф. Хто мислить абстрактно? // Режим доступу: <http://blog.i.ua/user/2992672/1306877>.
2. Ніцше Ф. По той бік добра і зла. Генеалогія моралі. – Львів: Літопис, 2022. – с. 320. (Трактат перший. "ДОБРО І ЗЛО". "ХОРОШЕ І ДУРНЕ")

3. Платон. Держава. К., 2000. С. 209-239. (Міф про печеру) Режим доступу: <http://izbornyk.org.ua/plato/plat07.htm>
4. Платон. Крітон // Всесвіт. 1992. № 8. С.84–132.
5. Фройд З. Основні категорії психоаналізу // Всесвіт, 1991 №5, С.164-170.
6. Фромм Е. Втеча від свободи. Відокремлення індивіда і двоїстість свободи. (Фрагмент).
7. Сковорода Г. Розмова п'яти подорожних про істинне щастя в житті.

Допоміжна

1. Аристотель. Політика. К.: Основи, 2000. (Книга третя) Режим доступу: <http://litopys.org.ua/aristotle/arist04.htm>
2. Арістотель. Нікомахова етика. Переклад з давньогрецької Віктор Ставнюк. Київ. Аквілон-Плюс. 2002
3. Батлер-Боудон Т. Психологія. 50 видатних книг. Ваш путівник найважливішими роботами про мозок, особистість і людську природу. К: Форс Україна, 2020. 512 с.
4. Габермас Ю. На хвилі думок // Філософія права і загальна теорія права: науковий журнал: додаток до юридичного журналу «Право України». К., 2014. № 1/2. С. 486-493.
5. Габермас Ю. Філософський дискурс Модерну. К.: Четверта хвиля, 2001. 424 с.
6. Гайдеггер М. Будувати, проживати, мислити.[Конвертовано сайтом javalibre.com.ua]
7. Гегель Г. Основи філософії права, або природне право і державознавство / Пер. з нім. Р. Осадчука та М. Кушніра. «Юніверс». Київ, 2000.
8. Гегель. Феноменологія духу. Київ: "ОСНОВИ". 2004
9. Гьофе О. Розум і право. Складові інтеркультурного правового дискурсу: Пер. з нім. Л.А. Ситниченко, М.Д. Култаєвої. – К.: Альтерпрес, 2003. – 264 с.
10. Почепцов Г. Від покемонів до гібридних війн: нові комунікативні технології ХХІ століття: монографія. Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2017 г. 260 с.
11. Принцип рівності у праві: теорія і практика. К.: Вид-во «Юридична думка», 2014. 380с.
12. Рабінович П. М. Основи теорії та філософії права: навч. посібник. Львів : Видавництво ЛОБФ «Медицина і право», 2021. 256 с. Режим доступу: https://law.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Posibnyk_maket_2021_2.pdf
13. Ролз Дж. Теорія справедливості. К.: «Основи». 2001. 822 с.
14. Свендсен Ларс. Філософія свободи: Львів:, К.: Ніка-Центр, 2016. 336с.
15. Чернишов Д. Як люди думають. — Дніпро: Моноліт, 2019. 272 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://lib.onu.edu.ua/> Бібліотека Одеського Національного Університету.
2. <http://www.ognb.odessa.ua/> Бібліотека Одеського університету.
3. <http://www.nbu.gov.ua/> Бібліотека ім. В.Вернадського.
4. <http://lib-gw.univ.kiev.ua/> Бібліотека ім. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
5. <http://www.filosof.com.ua/> Інститут філософії НАН України імені Григорія Сковороди.
6. <http://www.philosof.onu.edu.ua/> Сайт Філософського факультету ОНУ.
7. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dict.html> Найвидатніші філософи світу та України.
8. <http://zakon.rada.gov.ua> Сайт Верховної Ради України, база законів і нормативних актів
9. <http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua> Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Високо оцінюється прагнення студентів:

- ✓ регулярно відвідувати заняття;
- ✓ планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал;
- ✓ проходити тестові завдання;
- ✓ активно працювати на практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань і кейсів;
- ✓ готувати презентації та виступи, які мають бути авторськими;
- ✓ повною мірою долучатися до активних форм навчання;
- ✓ виконувати завдання у встановлений термін;
- ✓ відпрацьовувати пропущені заняття;
- ✓ дотримання навчальної етики;
- ✓ обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності.

Перескладання відбувається за наявності поважних причин. Якщо студент відсутній з поважної причини, то він\вона готує пропущене завдання самостійно, проходить тести на on line платформі і презентує матеріал за домовленістю із викладачем. Усі завдання, що передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються меншою кількістю балів (75% від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності).

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf>

- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>